

ning og Afdrag. Jeg tror ikke, der er mindste Udsigt til, at Neksø Havn vil kunne tjene saa meget ved Udvidelsen, at den vil kunne forrente og afdrage de Laan, som her er Tale om. Saa trøster man os med Kommunens Garanti, men jeg tror heller ikke, at Neksø Kommunes Garanti over for saa store Laan er særlig betryggende. Det er jo en lille By, i 1890 havde den 2321 Indbyggere, dens Skatteprocent var i 1894 8,12 af den virkelige Skatteindtægt; Byens Formue var 125,000 Kr., og dens Gæld er noget over 32,000 Kr. Det forekommer mig ikke, at den er saaledes situeret, at man kan vente, den skal kunne bære store forøgede Udgifter. Dens Formue- og Lejlighedsskat var i 1896, det sidste Aar jeg har kunnet faa Oplysninger derom, 18,281 Kr., i 1894 var den 21,034 Kr., det vil altsaa sige: Dens Formue- og Lejlighedsskat er en Snes Tusinde Kroner aarlig. Naar den saa i Aaret 1911 maaske faar en aarlig Forøgelse af 8—9,000 Kr., som den skal garantere for, hvis Havnen ikke kan skaffe det, forekommer det mig, at det er en saadan Forøgelse af Byrderne i denne By, at vi maa være ganske klare over, at den ikke kan bære det. Mig forekommer det, at det er meget tvivlsomt, om Neksø By vil kunne klare sig i Konkurrencen med Rønne. Rønne er den større By. Da den nu har faaet Jærnbane, drager den ganske naturligt en Del mere af Oplandet til sig, end den havde før, og det er ogsaa netop det, hvorpaa man nu fra Neksø støtter sit Andragende. Man vil have Hjælpen for at kunne klare sig i denne Konkurrence med Rønne. Hvis Neksø endda kan blive staaende uden at gaa tilbage, synes jeg, det vil være store Ting, men saa kan den heller ikke bære den stærkt forøgede Udgift, her er Tale om. For mig er imidlertid det allervæsentligste Punkt at komme over netop denne Begrundelse ved Konkurrencen mellem Neksø og Rønne. Thi der er jo ikke en eneste mindre By i Danmarks Land, uden at den har følt sig forfordelt, naar der er kommet en Jærnbane mellem den og en større By. Og skulde vi lade os bevæge af den Slags Argumenter, vilde det jo føre os ganske overordentlig vidt. Vi kunne dog ikke, naar vi have bygget en Jærnbane, give os til at støtte de Byer, som mulig derved gaa tilbage, i deres Konkurrence med de Byer, som gaa frem. Det er et saa farligt Princip, at Mindretallet ikke har ment at kunne gaa ind derpaa, og desuden er det overordentlig tvivlsomt, om de Penge, der her skulle udre-

des, virkelig ville komme til den Nytte, som man forudsætter, og om man vil kunne faa den Garanti for Laanet, som forudsættes i Forslaget.

Seavenius: Der er et Par Ændringsforslag, som jeg dels paa egne og dels paa et andet æret Medlems Vegne har at udtale mig om. Paa § 19 under Nr. 55 har Udvalgets Flertal foreslaaet ligesom i Fjor at indsætte 8000 Kr. som Tilskud til Foredragsforeninger af næringsdrivende eller Arbejdere i Provinserne. Vi have ikke ment at kunne tiltræde dette Forslag. Det blev ogsaa i Fjor indsat efter privat Initiativ, og den højtærede Minister har ikke ment at kunne bruge det, eller han har i alt Fald kun brugt en forholdsvis ringe Del af Beløbet, og jeg har ikke ment, at vi burde optage det igen paa Finansloven. Det er muligt, som den ærede Ordfører (C. Hage) udtalte, at det vil være rigtigt at tage hele dette Foredragspørgsmaal under saakaldet samlet Overvejelse, og maaske man derigennem ogsaa kunde komme til en Bevilling af lignende Art som den, her er foreslaaet. Men denne Overvejelse er jo til Dato ikke foregaaet, og den turde jo ogsaa være vanskelig nok at faa foretaget med et rimeligt Resultat til Følge. Der er Foredrag under Landbrugsministeriet, og disse Foredrag angaa jo specielt Landbruget. Foredragene under Indenrigsministeriet skulde da ganske specielt angaa tekniske Sager. De skulde være til Fordel for Industriens Mænd og for Arbejderne i Industrien; det maa altsaa særlig være tekniske Foredrag, der er Tale om. Men saaledes som Bevillingen er affattet, gaar den jo betydeligt videre, det er ikke alene tekniske Foredrag, men det er Foredrag af almindelig belærende Indhold, der bliver Tale om, og indtil videre kunne vi ogsaa være temmelig visse paa, at hvis Pengene skulle bruges, som de nu blive opførte paa Finansloven, vil det blive i alt væsentligt til at betale Foredrag af almindelig belærende Indhold. Men saadanne Foredrag bør, hvis de i det hele taget skulle støttes, formentlig henhøre under Kultusministeriet og støttes derfra. Nu have vi jo forleden Dag vedtaget en Bevilling under Kultusministeriet til ndvidet Universitetsundervisning, og det forekommer mig, at vi indtil videre kunde være tilfredse hermed og se, hvorledes den virkede, inden vi gik videre. Hvis den højtærede Minister til næste Aar kan fremkomme med Forslag om Foredrag, som særlig skulde gaa ud paa teknisk